

01000541704970012

753

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 54

17 Απριλίου 1997

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αρ. Φ. 0544/3/ΑΣ 62/Μ. 4652

Έγκριση Πρωτοκόλλου της 14ης Συνόδου της Μόνιμης Μικτής Επιτροπής βάσει του άρθρου 14 της Ελληνογερμανικής Μορφωτικής Συμφωνίας της 17ης Μαΐου 1956, Βόννη, 20 Νοεμβρίου 1996

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Έχοντας υπόψη:

– Τις διατάξεις των άρθρων 14, 15, 16, 17 της Μορφωτικής Σύμβασης μεταξύ της Ελλάδος και της Ομοσπονδιακής Γερμανικής Δημοκρατίας η οποία υπογράφηκε στην Αθήνα στις 17 Μαΐου 1956 και κυρώθηκε με το υπ' αριθ. 3585/1956 Νομοθετικό Διάταγμα που δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθ. 241 Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως τεύχος Α' του έτους 1956.

– Το περιεχόμενο του υπό έγκριση Πρωτοκόλλου, αποφασίζουμε:

Εγκρίνουμε ως έχει και στο σύνολό του το Πρωτόκολλο της 14ης Συνόδου της Μόνιμης Μικτής Επιτροπής της Ελληνο - γερμανικής Μορφωτικής Συμφωνίας της 17ης Μαΐου 1956 που υπογράφηκε στη Βόννη στις 20 Νοεμβρίου 1996 του οποίου το κείμενο σε πρωτότυπο στην ελληνική γλώσσα έχει ως εξής:

Αθήνα, 2 Απριλίου 1997

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Θ. ΠΑΓΚΑΛΟΣ

Γ. ΑΡΣΕΝΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΗΣ 14ΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ
ΤΗΣ ΜΟΝΙΜΗΣ ΜΙΚΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 14 ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΟ - ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΜΟΡΦΩΤΙΚΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ
ΤΗΣ 17ΗΣ ΜΑΪΟΥ 1956

Βόννη 18 - 20 Νοεμβρίου 1996

Η Μόνιμη Μικτή Επιτροπή για την υλοποίηση της Ελληνο-Γερμανικής Μορφωτικής Συμφωνίας συνήλθε στη

Βόννη στη 14η Σύνοδό της από 18 έως 20 Νοεμβρίου 1996. Επικεφαλής της Γερμανικής αντιπροσωπείας ήταν ο Πρεσβευτής-Σύμβουλος Dr. Christoph Merkel και επικεφαλής της Ελληνικής αντιπροσωπείας ήταν ο Πληρεξούσιος Υπουργός Α' Ιωάννης Μπεβεράτος.

Τα κρατίδια της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας εκπροσωπήθηκαν από τον Αναπληρωτή Αρχηγό της γερμανικής αντιπροσωπείας Josef Hoderlein Υπηρεσιακό Υφυπουργό, Βαυαρικό Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Τεχνών.

Η πλήρης σύνθεση των δύο αντιπροσωπειών παρατίθεται στα Παραρτήματα 1 και 2.

Οι δύο πλευρές συμφώνησαν ότι τα προβλεπόμενα στο πρωτόκολλο αυτό ισχύουν για άνδρες και γυναίκες όλων των κοινωνικών ομάδων των δύο χωρών.

Η Σύνοδος διεξήχθη ως ακολούθως:

1. Γερμανική Γλώσσα, Χώρα και Πολιτισμός:

1. Η γερμανική πλευρά εξέφρασε την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι κατά τα παρελθόντα έτη αυξήθηκε το ενδιαφέρον για τη γερμανική γλώσσα στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα.

Τούτο αποδεικνύεται, σαφώς, από την αυξημένη ζήτηση για εκμάθηση της γερμανικής γλώσσας στον τομέα της επιμόρφωσης ενηλίκων και τη θετική εξέλιξη στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

2. Η γερμανική πλευρά υπογράμμισε το μεγάλο της ενδιαφέρον για τη σταθερή ένταξη της διδασκαλίας της γερμανικής γλώσσας σε σχολεία στην Ελλάδα. Χαιρέτισε την κατά το σχολικό έτος 1993/94 εισαγωγή του μαθήματος της γερμανικής γλώσσας στο γυμνάσιο και την εν συνεχεία επέκτασή της σε περισσότερα σχολεία. Χαιρέτισε περαιτέρω την ανακοίνωση του Ελληνικού Υπουργείου Παιδείας, δια ρηματικής διακοινώσεως της Πρεσβείας της Ελλάδος στη Βόννη από 12 Αυγούστου 1996, ότι η διδασκαλία της γερμανικής γλώσσας θα επεκταθεί κατά το σχολικό έτος 1996/97 σε δημόσια σχολεία, δεδομένου ότι η γερμανική γλώσσα θα εισαχθεί στην πρώτη τάξη του Λυκείου ως δεύτερη γλώσσα για τους μαθητές εκείνους, οι οποίοι την είχαν επιλέξει (ως δεύτερη γλώσσα) αντιστοίχως στο Γυμνάσιο. Η γερμανική πλευρά εξέφρασε την προσδοκία ότι η διδασκαλία της γερμανικής θα επεκταθεί επί συνεχούς βάσεως στις ανώτερες τάξεις του Λυκείου, παρεκάλεσε δε να ενημερωθεί επί των προ-

γραμμάτων που θα εφαρμοσθούν από ελληνικής πλευράς για την περαιτέρω εξέλιξη του Προγράμματος.

3. Η γερμανική πλευρά γνωρίζει ότι η επέκταση του μαθήματος της γερμανικής στο ελληνικό σχολικό σύστημα αποτελεί μακροχρόνια διαδικασία. Θα χαιρέτιζε τη δημιουργία των απαιτούμενων θέσεων για καθηγητές της γερμανικής. Εισηγείται την αύξηση της ενημέρωσης των σχολικών Διευθυντών, των καθηγητών και των γονέων για τις υφιστάμενες δυνατότητες εισαγωγής του μαθήματος της γερμανικής. Η γερμανική πλευρά εξέφρασε την ελπίδα να ικανοποιούνται οι κατά πλειοψηφίαν αιτήσεις των γονέων για εισαγωγή του μαθήματος της γερμανικής όλο και περισσότερο. Ζήτησε από την ελληνική πλευρά να της διαθέτει ετησίως τα σχετικά στατιστικά στοιχεία.

Η ελληνική πλευρά ανέφερε ότι πριν από την εισαγωγή της γερμανικής γλώσσας στο ελληνικό σχολικό σύστημα είχε γίνει δημόσιος διάλογος με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.

4. Η Ελληνική πλευρά διευκρίνισε ότι κατά το σχολικό έτος 1996-97 η Γερμανική ως ξένη γλώσσα διδάσκεται σε 154 Γυμνάσια και ότι έχει επεκταθεί η διδασκαλία της στην Α' Λυκείου σε αντίστοιχο αριθμό Λυκείων. Διευκρίνισε επίσης ότι υπάρχει ο στόχος για σταδιακή επέκταση του προγράμματος σε μεγαλύτερες τάξεις των Λυκείων και ότι μελετάται η επέκτασή της σε μεγαλύτερο αριθμό σχολείων. Εκτός αυτού, η Γερμανική ήδη διδάσκεται ως υποχρεωτικό μάθημα σε όλα τα κλασικά λύκεια της χώρας.

Οι συνομιλίες για τα ζητήματα αυτά θα συνεχισθούν.

5. Η Ελληνική πλευρά επεσήμανε ότι λειτουργούν τμήματα Γερμανικής, Φιλολογίας στα Πανεπιστήμια Αθηνών και Θεσσαλονίκης, ότι λειτουργεί στη Σχολή Ξένων Γλωσσών, Μεταφράσεως και Διερμηνείας του Ιονίου Πανεπιστημίου τμήμα γερμανικής γλώσσας (μετάφραση), όπου η γερμανική γλώσσα είναι μεταξύ των τριών γλωσσών, στις οποίες εξετάζονται οι υποψήφιοι για εισαγωγή στο τμήμα αυτό, ενώ στα άλλα Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) διδάσκεται η Γερμανική ως μάθημα επιλογής. Ως μάθημα επιλογής διδάσκεται και στα Ενιαία Πολυκλαδικά Λύκεια (Ε.Π.Λ.) της χώρας. Επίσης λειτουργούν πολυάριθμα ιδιωτικά φροντιστήρια Γερμανικής γλώσσας, ενώ συνεχώς αυξάνεται το ενδιαφέρον για εκμάθηση της γερμανικής γλώσσας, όπως φαίνεται και από τον αριθμό των μαθητών που φοιτούν στο Ινστιτούτο Γκαίτε.

6. Η γερμανική πλευρά εξέφρασε την ετοιμότητά της να εφαρμόσει, στο πλαίσιο των δυνατοτήτων της, περαιτέρω κατάλληλα μέτρα για την προώθηση της γερμανικής γλώσσας στην Ελλάδα.

Στο πλαίσιο αυτό συγκαταλέγεται ιδιαίτερως η υποστήριξη της διδασκαλίας της Γερμανικής Γλώσσας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση με την συνεργασία, επί παιδαγωγικών θεμάτων, των παραρτημάτων του Ινστιτούτου Γκαίτε. Το Ινστιτούτο Γκαίτε παρέχει για τον σκοπό αυτό υποτροφίες σε εκπαιδευτές κάθε ειδικότητας και δασκάλους της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς επίσης και υποτροφίες μετεκπαίδευσης σε καθηγητές της γερμανικής γλώσσας.

7. Εφόσον υπάρξει ανάγκη, υφίσταται δυνατότητα να οργανωθούν μαθήματα επιμορφώσεως κατά ομάδες από το Ινστιτούτο Γκαίτε. Το Ινστιτούτο Γκαίτε θα θέτει στη διάθεση, όπως έως τώρα, ελληνικών σχολείων εκπαιδευτικό υλικό για το μάθημα της γερμανικής. Η γερμανική πλευρά υπέδειξε ότι, μέσω του Inter Nationes σχολεία και

πανεπιστήμια στην Ελλάδα μπορούν να προμηθευτούν βοηθητικό υλικό αναφορικά με τη χώρα (Γερμανία) για το μάθημα της γερμανικής γλώσσας καθώς και λογοτεχνικά και μη βιβλία περί Γερμανίας.

8. Η ελληνική πλευρά εξέφρασε την ικανοποίησή της για τη συνδρομή του Ινστιτούτου Γκαίτε Αθηνών στην εκπόνηση των αναλυτικών προγραμμάτων γερμανικής γλώσσας των ελληνικών Λυκείων και στη διεξαγωγή των ενημερωτικών σεμιναρίων του Ινστιτούτου Γκαίτε στην Ελλάδα για νεοπροσληφθέντες καθηγητές της γερμανικής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

9. Οι δύο πλευρές εξήραν τη δραστηριότητα των λεκτόρων της γερμανικής. Υλώσσας, λογοτεχνίας, της χώρας και του πολιτισμού της Γερμανικής Ακαδημαϊκής Υπηρεσίας Ανταλλαγών (DAAD) στα Πανεπιστήμια των Αθηνών και Θεσσαλονίκης.

Η γερμανική πλευρά παρατήρησε το γεγονός ότι δεν έχουν ακόμη επιλυθεί τα προβλήματα της πρόσληψης των λεκτόρων αυτών στις οικείες φιλοξενούσες σχολές.

Ως εκ τούτου παρεκάλεσε την ελληνική πλευρά, με αναφορά στο Πρωτόκολλο της 13ης Συνόδου της Μόνιμης Μικτής Μορφωτικής Επιτροπής, για την εξεύρεση μιας ικανοποιητικής λύσης ως προς τα θέματα αυτά, ώστε, και στο μέλλον, οι λέκτορες να μπορούν να ανταποκρίνονται πλήρως στα καθήκοντά τους έναντι των Πανεπιστημίων όπου διδάσκουν και να λαμβάνουν έναντι αυτού τουλάχιστον τις συνήθεις, επιτόπιες αμοιβές.

10. Η ελληνική πλευρά σημειώνει ότι Γερμανοί υπήκοοι απασχολούνται στα τμήματα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας των Πανεπιστημίων Αθηνών και Θεσσαλονίκης με σύμβαση ως λέκτορες γερμανικής γλώσσας. Το ελληνικό Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων γι' αυτό τον σκοπό εγκρίνει κάθε έτος πιστώσεις. Οι πολίτες των κρατών μελών της Ε.Ε. διορίζονται ή προσλαμβάνονται σε θέσεις δημοσίων υπηρεσιών σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Με προεδρικά διατάγματα που θα εκδοθούν σύμφωνα με το Ν. 2431/96 θα καθοριστούν οι λεπτομέρειες.

Στα ανωτέρω πλαίσια θα αντιμετωπίζεται και ο διορισμός Γερμανών υπηκόων.

11. Οι δύο πλευρές χαιρέτισαν την έκδοση, για πρώτη φορά, της πανελλήνιας εφημερίδας δασκάλων γερμανικής γλώσσας «Akzent Deutsch» τον Μάιο του 1996 από τον Ελληνικό Σύλλογο Καθηγητών Γερμανικής και το Ινστιτούτο Γκαίτε στην Αθήνα.

12. Η γερμανική πλευρά χαιρέτισε το γεγονός ότι η ελληνική εκπαιδευτική τηλεόραση εκπέμπει ήδη για δεύτερη φορά τον τηλεοπτικό γλωσσικό κύκλο μαθημάτων «Alles Gute».

13. Η ελληνική πλευρά εξέφρασε την ικανοποίησή της για τη συνεργασία στη γέα τηλεοπτική σειρά γερμανικής γλώσσας για παιδιά, «ANNA, SCHMIDT UND OSKAR».

14. Η ελληνική πλευρά επανέλαβε την επιθυμία της να εισαχθεί η διδασκαλία της νεοελληνικής γλώσσας στη Γερμανική εκπαιδευτική τηλεόραση. Προς τον σκοπό αυτό πρότεινε να ανταλλάξουν οι δύο πλευρές έναν (1) ειδικό στον τομέα της Εκπαιδευτικής Τηλεόρασης για μία επίσκεψη διάρκειας δέκα (10) ημερών.

15. Η γερμανική πλευρά σημείωσε με ενδιαφέρον την ελληνική επιθυμία για εισαγωγή ενός κύκλου μαθημάτων νεοελληνικής γλώσσας στη γερμανική εκπαιδευτική τηλεόραση. Θα πληροφορήσει για την επιθυμία αυτή γερμανικούς τηλεοπτικούς σταθμούς και θα τους παρακαλέ-

σει να ελέγξουν, κατά πόσον είναι δυνατή η ένταξη μιας σειράς ελληνικών μαθημάτων στη γερμανική εκπαιδευτική τηλεόραση. Στα πλαίσια του ελέγχου αυτού, θα πρέπει να διευκρινισθεί εάν είναι δυνατή η πραγματοποίησή της, από την ελληνική πλευρά, προταθείσης αμοιβαίας αποστολής ενός ειδικού στον τομέα της εκπαιδευτικής τηλεόρασης.

16. Η γερμανική πλευρά γνωστοποίησε ότι, στο πλαίσιο του σχολικού προγράμματος υποτροφιών της Υπηρεσίας Παιδαγωγικών Ανταλλαγών της Μόνιμης Διασκέψεως των Υπουργών Παιδείας των κρατιδίων της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, θα καλεί, στο πλαίσιο των οικονομικών δυνατοτήτων, κάθε έτος πέντε ελληνίδες μαθήτριες και μαθητές που διακρίθηκαν για την ιδιαίτερη επίδοσή τους στη γερμανική γλώσσα για παραμονή τεσσάρων εβδομάδων στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

II. Ελληνική Γλώσσα, Χώρα και Πολιτισμός

1. Η γερμανική πλευρά αναφέρθηκε στις ήδη υπάρχουσες στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας δυνατότητες εκμάθησης των νεοελληνικών στα σχολεία τόσο ως γλωσσικού μαθήματος υποχρεωτικής επιλογής όσο και ως μαθήματος επιλογής. Επεσήμανε την από 7.9.1994 έκθεση της Δ.Υ.Π. (ΚΜΚ) με θέμα «περί της καταστάσεως της διδασκαλίας των αρχαίων ελληνικών και των νέων ελληνικών στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας» την οποία επέδωσε στην ελληνική πλευρά το έτος 1995.

2. Η ελληνική πλευρά εξέφρασε την εκτίμησή της για την ανωτέρω εμπειρισταμένη έκθεση της ΔΥΠ (ΚΜΚ). Εξέφρασε επίσης την επιθυμία για την εισαγωγή της νέας ελληνικής ως επίσημης δεύτερης ή τρίτης ξένης γλώσσας στο πρόγραμμα γερμανικών σχολείων (Gymnasien και Gesamtschulen), δηλαδή να αναγνωρισθεί ως υποχρεωτικό μάθημα επιλογής (Wahlpflichtfach) για την απόκτηση του Abitur. Ως εκ τούτου θα χαιρέτιζε τη δημιουργία ευνοϊκών προϋποθέσεων για την προαναφερθείσα εισαγωγή της νέας ελληνικής σε γερμανικά σχολεία.

Η γερμανική πλευρά παρουσίασε το νομικό πλαίσιο και ανταποκρίθηκε στην επιθυμία αυτή με κατανόηση.

3. Η ελληνική πλευρά παρέδωσε έναν κατάλογο με επιθυμίες της αναφορικά με τη διδασκαλία Ελλήνων μαθητών στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας (βλέπε παράρτημα 3). Οι δύο πλευρές συμφώνησαν ότι τα θέματα αυτά θα συζητηθούν στην επικείμενη ενάτη Σύνοδο της Μικτής Ελληνο-Γερμανικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων για τη διδασκαλία Ελλήνων μαθητών στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

4. Η γερμανική πλευρά επεσήμανε επίσης την αυξανόμενη επιτυχή προσφορά διδασκαλίας της νεοελληνικής γλώσσας σε γερμανικές σχολές λαϊκής επιμόρφωσης.

5. Η γερμανική πλευρά επεξήγησε ότι διευρύνθηκε περαιτέρω η προσφορά των γερμανικών πανεπιστημίων στους κλάδους της αρχαίας ελληνικής φιλολογίας, της νεοελληνικής φιλολογίας και της βυζαντινολογίας. Σε τριάντα δύο (32) γερμανικά πανεπιστήμια λειτουργεί ο κλάδος της αρχαίας ελληνικής φιλολογίας, σε επτά πανεπιστήμια ο κλάδος της νεοελληνικής φιλολογίας και σε εννέα πανεπιστήμια ο κλάδος της βυζαντινολογίας. Η γερμανική πλευρά παρέδωσε μία σχετική έκθεση που αφορά στις δυνατότητες αυτών των σπουδών στη Γερμανία.

6. Η γερμανική πλευρά θα χαιρέτιζε την εκ μέρους της ελληνικής πλευράς υποστήριξη των εδρών νεοελληνικών

σπουδών στη Γερμανία δια της αποστολής λεκτόρων, δια της παροχής εξαμηνών έως ετησίων υποτροφιών και δια της ενισχύσεως του παρεχόμενου διδακτικού υλικού.

Η ελληνική πλευρά θα εξετάσει τη δυνατότητα αποστολής λεκτόρων της Ελληνικής σε γερμανικά πανεπιστήμια. Οι δύο πλευρές θα χαιρέτιζαν τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων γερμανικών πανεπιστημίων στην αμοιβή των λεκτόρων της Ελληνικής. Για την απονομή υποτροφιών η ελληνική πλευρά παρέπεμψε στο παράρτημα 4 του παρόντος πρωτοκόλλου.

Εξέφρασε την προθυμία της να παρέχει ειδική βιβλιογραφία στις έδρες Νεοελληνικών σπουδών στη Γερμανία.

7. Η ελληνική πλευρά ενημέρωσε για τα σχέδιά της να υποστηρίξει την ίδρυση Ινστιτούτου Ελληνικών Σπουδών σε γερμανικό Πανεπιστήμιο. Η γερμανική πλευρά δέχτηκε ευνοϊκά αυτό το ενδεχόμενο.

8. Οι δύο πλευρές εκτίμησαν ως θετικές τις πρωτοβουλίες και δραστηριότητες γερμανικών πανεπιστημίων για την προώθηση ελληνικών σπουδών στη Γερμανία.

9. Η γερμανική πλευρά ανέφερε ότι η νεοελληνική γλώσσα μπορεί να επιλεγεί στον ομοσπονδιακό διαγωνισμό ξένων γλωσσών (πολύγλωσσος διαγωνισμός) ως γλώσσα του διαγωνισμού.

10. Η ελληνική πλευρά γνωστοποίησε ότι θα καλεί, στο πλαίσιο των οικονομικών δυνατοτήτων, κάθε έτος πέντε Γερμανίδες μαθήτριες και μαθητές που διακρίθηκαν σε διαγωνισμό αρχαίων και νέων ελληνικών για την ιδιαίτερη επίδοσή τους στην ελληνική γλώσσα για παραμονή ενός (1) μηνός στην Ελλάδα.

III. Επιστήμη και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

1. Οι δύο πλευρές εξήραν τη συχνότητα των επιστημονικών ανταλλαγών μεταξύ των δύο κρατών και χαιρέτισαν τις πολυάριθμες συνεργασίες μεταξύ των πανεπιστημίων τους. Η γερμανική πλευρά παρέδωσε έναν κατάλογο με 115 συμφωνίες συνεργασίας μεταξύ γερμανικών και ελληνικών πανεπιστημίων. Οι δύο πλευρές υπογράμμισαν τη σημασία που αποδίδουν στην καλή και στενή συνεργασία μεταξύ γερμανικών και ελληνικών πανεπιστημίων και επιστημόνων και εξήγησαν ότι θα ενθαρρύνουν την εντατικοποίηση και τη διεύρυνση αυτών των συνεργασιών στο πλαίσιο των δυνατοτήτων τους. Παρότρυναν τα πανεπιστήμια και των δυο κρατών στη σύναψη και άλλων συμφωνιών συνεργασίας.

2. Η γερμανική πλευρά έλαβε γνώση με ενδιαφέρον των σχεδίων περί ιδρύσεως Ανοικτού Πανεπιστημίου της Ελλάδος και παρεκάλεσε για διαβίβαση περαιτέρω πληροφοριών σχετικά με το σχέδιο αυτό στο οποίο θα μπορούσε ενδεχομένως να συμμετάσχει και ένα γερμανικό πανεπιστήμιο.

Η γερμανική πλευρά ανακοίνωσε ότι το Ινστιτούτο Γκαίτε πρότεινε στο σχεδιαζόμενο Ανοικτό Πανεπιστήμιο της Ελλάδος (Ε.Α.Π.) τη διοργάνωση των κύκλων σπουδών τα «γερμανικά ως ξένη γλώσσα στην εκπαίδευση ενηλίκων» ως επαγγελματική ειδικότητα για καθηγητές της γερμανικής στην εκπαίδευση ενηλίκων.

3. Η ελληνική πλευρά σημείωσε το αίτημα και ανακοίνωσε ότι μέχρι στιγμής δεν έχει καταρτισθεί επίσημο νομοσχέδιο για το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του Ανοικτού Πανεπιστημίου.

4. Η γερμανική πλευρά ενημέρωσε σχετικά με όλα τα προγράμματα της Γερμανικής Ακαδημαϊκής Υπηρεσίας Ανταλλαγών (DAAD) καθώς και για την προσφορά υποτροφιών της ΓΑΥΑ (DAAD) για το επόμενο έτος. Η ενημέ-

ρωση θα γίνεται και τα επόμενα έτη εφόσον υπάρχουν οι κατάλληλες προϋποθέσεις από πλευράς προϋπολογισμού.

Η γερμανική πλευρά χαιρέτισε το γεγονός ότι το ενδιαφέρον για τις υποτροφίες της ΓΑΥΑ (DAAD) στην Ελλάδα εξακολουθεί να είναι πολύ υψηλό. Φαίνεται ιδιαίτερα ικανοποιημένη από την αύξηση της συνεργασίας στο πλαίσιο των ERASMUS/LINGUA και την ανταλλαγή ασκουμένων φοιτητών μέσω ΙΑΕΣΤΕ.

5. Η γερμανική πλευρά υπογράμμισε ότι, στα πλαίσια της προσφοράς υποτροφιών από τη ΓΑΥΑ, προσφέρονται για πρώτη φορά υποτροφίες μικρής διάρκειας για έρευνα σε νέους Έλληνες επιστήμονες, για διαμονή μέχρι έξι μηνών και υποτροφίες πανεπιστημιακού εξαμήνου για σπουδαστές της γερμανικής φιλολογίας σε τμήματα που διαθέτουν βοηθητικό προσωπικό σε επιλεγμένα γερμανικά ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα. 6. Η ελληνική πλευρά ενημέρωσε για την εκ μέρους της προσφορά υποτροφιών (βλ. παράρτημα 4).

7. Η γερμανική πλευρά πρότεινε ως μελλοντική νέα δυνατότητα συνεργασίας την ανάπτυξη ενός προγράμματος ανταλλαγής ατόμων βάσει συγκεκριμένων ερευνητικών προγραμμάτων (projects). Ένα τέτοιο πρόγραμμα θα έπρεπε να αντικαταστήσει τα μέχρι τώρα προγράμματα ανταλλαγής επιστημόνων των δύο πλευρών, εφόσον προσφέρονται στις ίδιες ομάδες ατόμων, αλλά θα μπορούσαν να διαμορφωθούν με μεγαλύτερη ευελιξία και προσανατολισμό προς το αποτέλεσμα.

Οι δύο πλευρές συμφώνησαν να κινούνται στο πνεύμα ενός τέτοιου προγράμματος.

8. Οι δύο πλευρές συμφώνησαν κάθε χρόνο οκτώ (8) νέοι επιστήμονες που θα προέρχονται από τα πανεπιστήμια, τις Ακαδημίες Επιστημών ή Ερευνητικά κέντρα να προτείνονται για επίσκεψη μέχρι δέκα (10) ημέρες (ο καθένας) στην άλλη χώρα.

9. Οι δύο πλευρές τάχθηκαν υπέρ της κοινής συμμετοχής επιστημόνων τους στα ερευνητικά προγράμματα που εκπονούνται στο πλαίσιο της ερευνητικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

10. Επειδή η ανταλλαγή επιστημόνων επηρεάζεται από γλωσσικά προβλήματα, η γερμανική πλευρά παρεκάλεσε να της δοθούν πληροφορίες εάν διδάσκονται μαθήματα στα ελληνικά πανεπιστήμια στην αγγλική γλώσσα.

Οι δύο πλευρές θα προσπαθήσουν να συγκεντρώσουν τις σχετικές πληροφορίες για προσφορά διδασκαλίας σε ξένη γλώσσα στις χώρες τους και να ανταλλάξουν τις πληροφορίες αυτές.

11. Η γερμανική πλευρά αναφέρθηκε περαιτέρω στις υποτροφίες έρευνας και στο πρόγραμμα βραβευσθέντων του Ιδρύματος Alexander von Humboldt, οι οποίες προσφέρουν σε έχοντες υψηλά προσόντα Έλληνες επιστήμονες όλων των ειδικοτήτων τη δυνατότητα να διεξάγουν ερευνητικές εργασίες στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

Αναφέρθηκε ακόμη στο πρόγραμμα υποτροφιών Feodor Lynen του Ιδρύματος Alexander von Humboldt για γερμανούς επιστήμονες οι οποίοι θέλουν να διεξάγουν το ερευνητικό τους πρόγραμμα στην Ελλάδα σε συνεργασία με πρώην επισκέπτες επιστήμονες του Ιδρύματος Humboldt.

12. Η γερμανική πλευρά ενημέρωσε ότι το Βαυαρικό Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων, Επιστημών και Τεχνών χορηγεί από το χειμερινό πανεπιστημιακό εξάμηνο

1993/94 δύο υποτροφίες σε έναν απόφοιτο της γερμανικής σχολής Θεσσαλονίκης καθώς και σε ένα της σχολής των Αθηνών, που έχουν διακριθεί και που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες.

Πέραν αυτού το Βαυαρικό Υπουργείο χορηγεί τρεις υποτροφίες σε Έλληνες σπουδαστές ως συνέχεια μιας παραδόσεως, η οποία ανατρέχει στον Βασίλεα Λουδοβίκο Α' κατόπιν προτάσεως της Ελληνικής Ορθόδοξης Μητροπόλεως της Γερμανίας, Επισκοπή Βαυαρίας.

13. Οι δύο πλευρές χαιρέτησαν την προσφορά του κοινωνικού ιδρύματος Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης στην Αθήνα για προώθηση σπουδών και τη χορήγηση υποτροφιών σε αλλοδαπούς επιστήμονες και σπουδαστές. Η γερμανική πλευρά παρεκάλεσε για μία έγκαιρη πληροφόρηση σχετικά με αυτές τις προσφορές και δήλωσε ότι είναι έτοιμη για την ανακοίνωσή τους.

Αναγνώριση τίτλων σπουδών

14. Οι δύο πλευρές θα ανταλλάξουν πληροφορίες και πληροφοριακό υλικό σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση των πανεπιστημιακών τίτλων σπουδών.

15. Η γερμανική πλευρά επεσήμανε ακόμη τις δυσκολίες όσον αφορά στην επαγγελματική αναγνώριση τίτλων σπουδών γερμανικών ανωτάτων επαγγελματικών σχολών μηχανικών και ιδιαίτερα αρχιτεκτόνων καθώς επίσης και πολιτικών μηχανικών. Ζήτησε πληροφορίες σχετικά με το στάδιο εφαρμογής της «Γενικής Οδηγίας 48/89 της ΕΟΚ» της 21. 12. 1988 ιδιαίτερα για την πρόσβαση στο επάγγελμα του μηχανικού. Επιπλέον, η γερμανική πλευρά παρεκάλεσε για την παροχή τυχόν υπάρχουσων ενδείξεων σχετικά με το εάν μέσω της παροχής λεπτομερών πληροφοριών, θα μπορούσε να συμβάλει στην επιτάχυνση της διαδικασίας εξέτασης των αιτήσεων στον τομέα αυτόν.

16. Η ελληνική πλευρά απάντησε ότι η οδηγία 48/89 ΕΟΚ έχει μερικώς μόνο ενταχθεί στην ελληνική νομοθεσία. Ειδικότερα, έχουν ρυθμισθεί θέματα αρμοδιότητας των Υπουργείων Υγείας-Πρόνοιας και Δικαιοσύνης.

Το Ελληνικό Υπουργείο Παιδείας έχει αποστείλει στα συναρμόδια Υπουργεία (ΥΠΕΧΩΔΕ, ΥΠΕΘΟ και ΥΠΕΣ) έγγραφο με το οποίο καλούνται να ορίσουν εκπρόσωπό τους, ώστε να συσταθεί διϋπουργική ομάδα εργασίας που θα έχει ως έργο την αναμόρφωση σχεδίου Π.Δ. που είχε συνταχθεί παλαιότερα με σκοπό την ενσωμάτωση της Οδηγίας 48/89 ΕΟΚ στο Ελληνικό Δίκαιο. Η γερμανική πλευρά χαιρέτισε τη σύσταση αυτής της ομάδας εργασίας και προς όφελος των Ελλήνων αποφοίτων γερμανικών Ανωτάτων Επαγγελματικών Σχολών.

17. Οι απόφοιτοι/πτυχιούχοι σαράντα (40) από τα 56 τμήματα ειδικότητας των Τ.Ε.Ι. έχουν επαγγελματικά δικαιώματα και για τους αποφοίτους των υπολοίπων 16 τμημάτων προωθούνται σχετικές ρυθμίσεις, οι οποίες βελτιώνουν απλώς τα περιορισμένα επαγγελματικά δικαιώματα που ισχύουν σήμερα.

Ως αρωγοί στην επιτάχυνση της αναγνώρισης για πρόσβαση στο επάγγελμα βάσει των οδηγιών 48/89 ΕΟΚ και 51/92 ΕΟΚ, η ελληνική πλευρά θα διαβιβάσει και για το σημείο αυτό εκτεταμένο υλικό.

18. Η γερμανική πλευρά επεσήμανε την ακόμη αδικαιολόγητα χαμηλή κατάταξη αποφοίτων γερμανικών ανωτάτων επαγγελματικών σχολών, για περαιτέρω σπουδές στην Ελλάδα.

Η γερμανική πλευρά παρεκάλεσε να ληφθεί υπόψη στις ελληνικές εισηγήσεις για κατάταξη ότι οι σπουδές στις γερμανικές ανώτατες επαγγελματικές σχολές είναι εκ-

παίδευση επαγγελματικής ειδικότητας με τίτλο σπουδών στα πλαίσια της οδηγίας 48/89 ΕΟΚ/21.12.88 και ότι αυτός ο πανεπιστημιακός τίτλος υπό ορισμένες προϋποθέσεις στη Γερμανία, όπως και σε άλλα ευρωπαϊκά κράτη, δίνει άμεσα το δικαίωμα απόκτησης διδακτορικού τίτλου.

19. Η ελληνική πλευρά αναγνωρίζει τα πτυχία των γερμανικών Ανωτάτων Επαγγελματικών Σχολών (Fachhochschule) ως ισότιμα προς τα πτυχία ΤΕΙ αντιστοίχων ειδικοτήτων.

20. Η γερμανική πλευρά ενημέρωσε ότι, με την επιφύλαξη εξέτασης σε μεμονωμένες περιπτώσεις, οι τίτλοι των ΤΕΙ κατ'αρχήν θεωρούνται ισότιμοι με τους τίτλους των γερμανικών Ανωτάτων Επαγγελματικών Σχολών για περαιτέρω σπουδές.

Η ελληνική πλευρά έχει ενημερώσει τις γερμανικές αρχές μέσω του δικτύου NARIC ότι με τη νομοθετική ρύθμιση του Ν. 2327/95 οι πτυχιούχοι των ΤΕΙ μπορούν να συμμετάσχουν σε μεταπτυχιακά προγράμματα στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις (συμπληρωματικά μαθήματα) όπως αυτό συμβαίνει και με τους απόφοιτους των Fachhochschule. Η ελληνική πλευρά θα αποστείλει στη γερμανική πλευρά εκτεταμένο και λεπτομερές υλικό για το συμπληρωματικό μάθημα και τα προγράμματα μετεκπαίδευσης.

Η ελληνική πλευρά, επίσης, ενημερώνει ότι με το Ν. 2413/96 αυξήθηκαν τα προβλεπόμενα προσόντα για τις βαθμίδες του εκπαιδευτικού προσωπικού των Τ.Ε.Ι. και σήμερα τα προβλεπόμενα προσόντα είναι του αυτού επιπέδου με αυτά του εκπαιδευτικού προσωπικού που προβλέπεται για τα Fachhochschule.

Στον ιδρυτικό νόμο των ΤΕΙ δεν αναφέρεται ο όρος «ανώτερος» «ανωτέρα» υπάρχει ακαδημαϊκότητα των σπουδών και συμμετοχή των ΤΕΙ στις ρυθμίσεις της οδηγίας 48/89 της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο πρόγραμμα «ΣΩΚΡΑΤΗΣ».

21. Οι δύο πλευρές συμφώνησαν για τη συνέχιση της συνεργασίας μεταξύ των ελληνικών κέντρων αναγνωρίσεως ισοτιμίας και της κεντρικής υπηρεσίας για την αλλοδαπή παιδεία της Διαρκούς Συνόδου των Υπουργών Παιδείας των Ομόσπονδων Κρατών (ΔΥΠ) σχετικά με την αναγνώριση ελληνικών και γερμανικών τίτλων σπουδών ΑΕΙ.

IV. Γενική Εκπαίδευση

1. Οι δύο πλευρές έκαναν ένα θετικό απολογισμό της συνεργασίας στο σχολικό τομέα.

2. Οι δύο πλευρές εξήραν το έργο των δύο γερμανικών σχολών Αθηνών και Θεσσαλονίκης οι οποίες στην υπερεκατονταετή παράδοσή τους υπήρξαν και είναι συνεχώς ένα σημείο γερμανο-ελληνικής φιλίας και κατανόησης των λαών. Συμφωνούν ότι η διγλωσση σχολική εκπαίδευση και η εκμάθηση της γλώσσας του άλλου εταίρου αποκτούν ιδιαίτερη σημασία σε μια ενωμένη Ευρώπη.

3. Η γερμανική πλευρά επιβεβαίωσε το μεγάλο της ενδιαφέρον για σχολική συνεργασία με την Ελλάδα. Το από γερμανικής πλευράς νεοανεγερθέν σχολικό κτίριο της Θεσσαλονίκης το εκφράζει αυτό σαφώς.

Για να προωθηθεί περαιτέρω ο χαρακτήρας σύγκλισης των δύο αυτών σχολών, θα πρέπει να δοθεί στα ελληνικά τμήματα των σχολών αυτών ακόμη μεγαλύτερη ευελιξία όπως π.χ. σε συνάρτηση με την έγκριση κοινών σχολικών εκδρομών, τη χρήση των σχολικών βιβλίων, των προγραμμάτων διδασκαλίας, του κοινού μαθήματος των γερμανικών και ελληνικών τμημάτων καθώς και την εξέταση

από την επιτροπή. Η γερμανική πλευρά χαιρέτισε με έμφαση την αναφορά με αυτό ελληνο-γερμανική ομάδα εργασίας που συγκροτήθηκε στις 13 Φεβρουαρίου 1995 και παρεκάλεσε την ελληνική πλευρά να εξακολουθεί να αντιμετωπίζει τις άνω αναφερθείσες υποθέσεις των γερμανικών σχολών με ευρύτητα και με ευνοϊκή διάθεση. Η γερμανική πλευρά τόνισε ότι η διδασκαλία της γερμανικής γλώσσας θα πρέπει να εξακολουθήσει στις δύο γερμανικές σχολές στην Ελλάδα, έξι ώρες εβδομαδιαίως σε όλες τις τάξεις, εφόσον η γερμανική γλώσσα είναι σ' αυτές τις δύο σχολές γλώσσα διδασκαλίας πολλών μαθημάτων και γι' αυτό το λόγο δεν θα μπορούσε να εξισωθεί με το μάθημα των γερμανικών ως δεύτερης ξένης γλώσσας στην ελληνική εκπαίδευση.

4. Η ελληνική πλευρά χαιρέτισε τις δύο συναντήσεις της ομάδας εργασίας για τα γερμανικά σχολεία που πραγματοποιήθηκαν στην Αθήνα στις 13 Φεβρουαρίου 1995 και στις 15 Νοεμβρίου 1995 και σημείωσε με ικανοποίηση ότι κατά τη δεύτερη συνάντηση επιτεύχθηκαν ορισμένες ικανοποιητικές ρυθμίσεις. Από τη συνάντηση αυτή εκκρεμεί ακόμη η διευκρίνιση των προτάσεων και των απόψεων της γερμανικής πλευράς επί ωρισμένων θεμάτων. Η γερμανική πλευρά θα προσεγγίσει προσεχώς την ελληνική με συγκεκριμένες προτάσεις τις οποίες η ελληνική πλευρά θα αντιμετωπίσει με θετικό πνεύμα στα πλαίσια των δυνατοτήτων που της παρέχει η ελληνική νομοθεσία.

5. Η γερμανική πλευρά τάχθηκε υπέρ της ισότιμης αναγνώρισης των συμπληρωματικών εξετάσεων των γερμανικών σχολών στην Ελλάδα με τα αντίστοιχα τμήματα ενός αναλόγου ελληνικού απολυτηρίου σε περίπτωση καθιέρωσής του στην Ελλάδα, μέσα στα πλαίσια του δυνατού.

Η γερμανική πλευρά ζήτησε από την ελληνική πλευρά ενημέρωση για την σχεδιαζόμενη στην Ελλάδα μεταρρύθμιση των ανωτέρων τάξεων των Λυκείων και την αναμόρφωση του τρόπου εισαγωγής στο Πανεπιστήμιο. Η ελληνική πλευρά διαβεβαίωσε ότι θα δώσει τις αντίστοιχες πληροφορίες σε δεδομένη χρονική στιγμή.

6. Οι δύο πλευρές πληροφορήθηκαν με ικανοποίηση τα αποτελέσματα της 8ης Συνόδου της Μικτής Γερμανο-Ελληνικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων για τη διδασκαλία των ελλήνων μαθητών στην ΟΔΓ, η οποία πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα από 24 έως 26 Μαΐου 1993. Εκκρεμώσεις απορίες σχετικά με τη διδασκαλία των ελλήνων μαθητών στη Γερμανία θα διευκρινισθούν στην 9η Σύνοδο της Επιτροπής Εμπειρογνομόνων για την οποία η γερμανική πλευρά προτείνει τις ημερομηνίες 19-21 Φεβρουαρίου 1997. Οι δύο πλευρές τάχθηκαν υπέρ της και στο μέλλον συνέχισης του μέχρι τώρα ρυθμού συναντήσεων αυτής της Επιτροπής Εμπειρογνομόνων. Πληροφορήθηκαν επίσης με ικανοποίηση τα αποτελέσματα των Γερμανοελληνικών συνομιλιών των Εμπειρογνομόνων σχετικά με την εκπαίδευση ελληνοπαίδων στην Βάδη-Βυρτεμβέργη στη Στουτγάρδη στις 11 και 12 Ιανουαρίου 1996 και τάχθηκαν υπέρ της συνέχισης αυτών των συνομιλιών.

7. Οι δύο πλευρές χαιρέτισαν τις προσπάθειες του Ελευθέρου Κρατιδίου της Βαυαρίας σχετικά με την πολιτισμική μόρφωση των γερμανών και ελλήνων μαθητών.

8. Οι δύο πλευρές θα ενθαρρύνουν τα σχολεία των δύο χωρών να συνάψουν νέες συμφωνίες συνεργασίας (ιδιαίτερα συμπεριλαμβανοντας σχολεία των ανατολικών κρατιδίων της ΟΔΓ).

9. Η γερμανική πλευρά εξέφρασε την ικανοποίησή της για την συνεργασία στον τομέα των σχολικών βιβλίων. Τα παρελθόντα χρόνια συμμετείχαν έλληνες ερευνητές σχολικών βιβλίων σε διασκέψεις και σε προγράμματα υποτροφιών του Ινστιτούτου Georg-Eckert στο Braunschweig. Για το 1997 προγραμματίστηκε να διεξαχθεί ένα διεθνές συνέδριο σχολικών βιβλίων.

Θα πραγματοποιείται ιδιαίτερα τη συνάντηση διαφορετικών πολιτισμών των Βαλκανίων/του ανατολικού χώρου της Μεσογείου. Με αφορμή την επιλογή της Θεσσαλονίκης ως Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης 1997 θα δοθεί στα κέντρα έρευνας των σχολικών βιβλίων της Γερμανίας και της Ελλάδος η δυνατότητα να παρουσιάσουν την εργασία τους.

Ενα πολυήμερο σεμινάριο σχολικών βιβλίων προγραμματίστηκε σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Γκαίτε και το Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης για την προπαρασκευή αυτής της σύσκεψης.

Το Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης θα εξετάσει τη δυνατότητα πραγματοποίησης της συνάντησης εμπειρογνομόνων για τα σχολικά βιβλία το έτος 1998 και η συνάντηση προετοιμασίας θα μπορούσε να γίνει το έτος 1997.

Υπηρεσία παιδαγωγικών ανταλλαγών της ΔΥΠ

10. Η γερμανική πλευρά ενημέρωσε την ελληνική πλευρά για το είδος και την έκταση των προγραμμάτων ανταλλαγής, τα οποία πραγματοποιήθηκαν τον προηγούμενο χρόνο από την ΥΠΑ της ΔΥΠ.

11. Η γερμανική πλευρά παρέπεμψε στο πρόγραμμα μετεκπαίδευσης καθηγητών του Συμβουλίου για Πολιτιστική Συνεργασία (CDCC) του Συμβουλίου της Ευρώπης, το οποίο συμπεριλαμβάνει μεμονωμένους αλλοδαπούς καθηγητές στην εγχώρια μετεκπαίδευση της φιλοξενούσας χώρας. Σε συσχέτισμό μ' αυτό παίζουν έναν σημαντικό ρόλο τα ευρωπαϊκά σεμινάρια που διοργανώνονται από τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου της Ευρώπης σε συνδυασμό με την Κρατική Ακαδημία για μετεκπαίδευση των δασκάλων στο Donaueschingen.

Η ελληνική πλευρά μέσω του προγράμματος μετεκπαίδευσης εκπαιδευτικών του Συμβουλίου Πολιτιστικής Συνεργασίας του Συμβουλίου της Ευρώπης (CDCC), χορηγεί κατ' έτος μία (1) θέση σε Γερμανό εκπαιδευτικό προκειμένου να παρακολουθήσει το πρόγραμμα ελληνικής, γλώσσας, Ιστορίας και Πολιτισμού, διάρκειας ενός μηνός.

12. Η γερμανική πλευρά εξέφρασε την άποψη ότι θα είναι σε θέση να χορηγήσει και στο μέλλον υποτροφίες σε Έλληνες καθηγητές για συμμετοχή σε μετεκπαιδευτικούς κύκλους για αλλοδαπούς καθηγητές της γερμανικής γλώσσας.

13. Οι δύο πλευρές διαπίστωσαν ότι από ελληνικής πλευράς υπάρχει μεγάλη ζήτηση των θέσεων ασκουμένων για αλλοδαπούς φοιτητές της γερμανικής γλώσσας και φιλολογίας σε σχολεία της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας.

Υπήρχαν σαφώς περισσότερες αιτήσεις απ' ό,τι θέσεις ασκουμένων. Η γερμανική πλευρά εξετάζει γι' αυτό το λόγο να δώσει προτεραιότητα στους φοιτητές της Γερμανικής φιλολογίας οι οποίοι μέχρι τώρα δεν είχαν καθόλου ή σχεδόν καθόλου την ευκαιρία να τύχουν διαμονής στη Γερμανία.

14. Οι δύο πλευρές θα προσπαθήσουν ώστε να γίνουν ευρύτερα γνωστά τα προγράμματα ανταλλαγής στη γενική σχολική εκπαίδευση των δύο κρατών και να διευκολυν-

θεί η διοικητική διεκπεραίωση με την έγκαιρη δήλωση συμμετοχής των εκάστοτε συμμετεχόντων.

15. Οι δύο πλευρές εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για τη μέχρι τώρα συνεργασία τους στο πλαίσιο του προγράμματος ΣΩΚΡΑΤΗΣ της ΕΕ. Συμφώνησαν ότι θα έπρεπε να επιληφθούν, βασιζόμενοι στις μέχρι τώρα θετικές εμπειρίες τους της επεκτάσεως νέων πολυμερών συμφωνιών σχολικής συνεργασίας για την ανάπτυξη των ευρωπαϊκών μορφωτικών σχεδίων με τη συμμετοχή των σχολείων των δύο κρατών.

V. Επαγγελματική κατάρτιση

1. Οι δύο πλευρές χαιρέτισαν την εντατική συνεργασία στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης στα πλαίσια του διεθνικού προγράμματος εκπαίδευσης για έλληνες νέους στο Μόναχο, στη Στουτγάρδη και στη Φραγκφούρτη καθώς και την ανταλλαγή εμπειρογνομόνων στην επαγγελματική κατάρτιση στο πλαίσιο της συμφωνίας μεταξύ του Ελληνικού Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού του Ελληνικού Υπουργείου Εργασίας και της Εταιρείας Carl Duisberg. Οι δύο πλευρές εκφράστηκαν υπέρ μιας περαιτέρω προώθησης.

2. Για την ελληνική πλευρά - Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας - έχει ιδιαίτερη σημασία η ενίσχυση της συνεργασίας με γερμανικούς φορείς εκπαίδευσης και κατάρτισης καθώς και με επιχειρήσεις, με στόχο τη μεταφορά τεχνογνωσίας της επαγγελματικής κατάρτισης, ιδιαίτερα δε όσο αφορά σε θέματα εθνικών προτεραιοτήτων.

3. Οι δύο πλευρές εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για την εντατική χρήση των προγραμμάτων προώθησης της Ε.Ε. LEONARDO και SOKRATES για κοινά προγράμματα-πιλότους και την ανταλλαγή εκπαιδευομένων, νεαρών εργαζομένων και εκπαιδευτών.

Η μέχρι στιγμής εμπειρία από τη διαχείριση του Προγράμματος LEONARDO DA VINCI δείχνει ότι οι ελληνικοί φορείς συνάπτουν συνεργασίες σε μεγάλη έκταση με γερμανικούς φορείς, βασίζονται δε σε ιδιαίτερα θετικές εμπειρίες τόσο ως προς την οργάνωση των φορέων αυτών, όσο και ως προς θέματα επικοινωνίας, σχεδιασμού και λειτουργίας των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και γενικής τεχνογνωσίας σε τομείς στους οποίους υπάρχει μικρότερη εμπειρία στην Ελλάδα.

4. Σημειώνεται ότι τέτοιου χαρακτήρα προγράμματα συμβάλλουν στην πολιτιστική συνεργασία μεταξύ των δύο χωρών και ιδιαίτερα στη βελτίωση της αμοιβαίας κατανόησης και στην άρση των προκαταλήψεων.

5. Οι δύο πλευρές συμφώνησαν τα ζητήματα της εισαγωγής των αποφοίτων ελληνικών λυκείων σε γερμανικά Fachschulen ή Berufsfachschulen να συζητηθούν περαιτέρω σε συνομιλίες μεταξύ της Ελληνικής Πρεσβείας στη Βόνη και των αρμοδίων γερμανικών υπηρεσιών.

6. Η ελληνική πλευρά εξέφρασε την επιθυμία για ανταλλαγή πληροφοριακού, διδακτικού και εποπτικού υλικού και για τη διεξαγωγή σεμιναρίων για έλληνες εκπαιδευτικούς με θέματα το γερμανικό σύστημα επαγγελματικής κατάρτισης, τις δυνατότητες ένταξης στην αγορά εργασίας και τον επαγγελματικό προσανατολισμό.

Η γερμανική πλευρά υποσχέθηκε να μελετήσει με θετικό πνεύμα τον τρόπο με τον οποίο οι προτάσεις αυτές μπορούν να πραγματοποιηθούν στα πλαίσια των υφιστάμενων προγραμμάτων ανταλλαγών και προώθησης.

7. Η γερμανική πλευρά ανέφερε ότι στις 8.2.95 η Πρεσβεία της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας στην Αθήνα απηύθυνε επιστολή στο Υπουργείο Παιδείας

σχετικά με την εκπαίδευση που παρέχει η Γερμανική Σχολή των Αθηνών «σε εφήβους με κλίση σε τεχνικούς τομείς και στην εφαρμογή».

Η ελληνική πλευρά ανέλαβε να ερευνήσει ποία συνέχεια εδόθη στην ανωτέρω επιστολή. Κατά τα άλλα, είναι της γνώμης ότι η Πρεσβεία της ΟΔΓ θα πρέπει να έλθει σε επαφή για το ζήτημα αυτό με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Ελληνικού Υπουργείου Παιδείας.

VI. Επιμόρφωση ενηλίκων

Οι δύο πλευρές χαιρέτισαν τη στενή και γόνιμη συνεργασία του Γερμανικού Συνδέσμου Σχολών Λαϊκής Επιμόρφωσης και των Οργανώσεων μελών του με ελληνικούς αντίστοιχους οργανισμούς της εκπαίδευσης των ενηλίκων και της επιμόρφωσης και εξέφρασαν το ενδιαφέρον τους για τη συνέχιση και περαιτέρω ανάπτυξη της συνεργασίας αυτής. Αντικείμενο της συνεργασίας αυτής είναι η συνεχής κατάρτιση και επιμόρφωση του στελεχικού δυναμικού της εκπαίδευσης ενηλίκων, ανωτέρου και μεσαίου επιπέδου, το οποίο λειτουργεί ως πολλαπλασιαστής ιδιαίτερα στους τομείς της γλωσσικής, κοινωνικής, πολιτιστικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης των ενηλίκων καθώς επίσης και της αγωγής υγείας.

VII. Ανταλλαγή νεολαίας

1. Οι δύο πλευρές διαπίστωσαν τη μέχρι τώρα θετική συνεργασία των οργανώσεων νεολαίας των δύο κρατών.

2. Εκφράστηκαν θετικά ως προς τα προγράμματα συνεργασίας της πολιτικής για τους νέους τα οποία συμφωνήθηκαν σε ειδικές συνομιλίες μεταξύ των αρμοδίων Υπουργείων για θέματα νέων και οι οποίες λαμβάνουν χώρα κάθε δύο χρόνια (οι τελευταίες συνομιλίες στην Αθήνα 22-24.4.96).

3. Οι δύο πλευρές θα προωθήσουν και στο μέλλον τη συνεργασία μεταξύ φορέων και οργανώσεων νέων των δύο κρατών και θα ανταλλάξουν εμπειρίες σ' όλους τους τομείς οι οποίοι αφορούν τη νεολαία. Θα υποστηρίξουν τη διεύρυνση και περαιτέρω ανάπτυξη των προγραμμάτων ανταλλαγών νέων στον εξωσχολικό τομέα και τον ειδικό τομέα για εμπειρογνώμονες στον τομέα της νεολαίας με συμμετοχή των εθνικών οργανώσεων νέας γενιάς και των μη κρατικών φορέων πρωτοβουλίας σε θέματα εργασίας των νέων.

VIII. Αθλητισμός

1. Οι δύο πλευρές θα ενθαρρύνουν τη συνεργασία στο χώρο του Αθλητισμού και της Φυσικής Αγωγής μέσω της ανταλλαγής αθλητών, προπονητών, στελεχών διοίκησης αθλητισμού, εμπειρογνώμωνων και αθλητικών επιστημόνων στα πλαίσια διμερών προγραμμάτων έρευνας και τεχνολογίας και κοινών πρωτοβουλιών αθλητικού χαρακτήρα στον τομέα του αγωνιστικού αθλητισμού και άσκησης για όλους.

Τα πεδία συνεργασίας αφορούν τις αθλητικές επιστήμες, την προπονητική και τη διοίκηση-οργάνωση αθλητισμού.

Η συνεργασία θα γίνει μεταξύ της Κεντρικής Υπηρεσίας της Γ.Γ.Α. από ελληνικής πλευράς και των εποπτευόμενων από αυτή φορέων και των αντίστοιχων φορέων της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας.

Η έκταση και οι λεπτομέρειες της συνεργασίας θα καθοριστούν με διμερείς συμφωνίες.

2. Η γερμανική πλευρά διαβίβασε την προσφορά της Βαυαρίας για συμμετοχή Ελλήνων μαθητών στην Ολυμπιακή Ημέρα του 1998 στο Μόναχο.

Η σχετική επαφή επ' αυτού θα πρέπει να γίνει μέχρι τον Μάρτιο 1998.

IX. Αρχαιολογία

1. Οι δύο πλευρές εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για το έργο της Γερμανικής Αρχαιολογικής Σχολής Αθηνών καθώς επίσης για την καλή συνεργασία, βασιζόμενη σε πλήρη αμοιβαία εμπιστοσύνη αυτής της Σχολής με τις αντίστοιχες ελληνικές υπηρεσίες.

2. Η γερμανική πλευρά επανέλαβε την επιθυμία της, στο πνεύμα των ελευθεριών της Ε.Ε., να χορηγούνται άδειες για μη κερδοσκοπικού χαρακτήρος ξεναγήσεις στους αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας σε Γερμανούς καθηγητές της κλασικής φιλολογίας, οι οποίοι συνοδεύουν τις σχολικές τους τάξεις και σε επιστημονικούς συνεργάτες της Γερμανικής Αρχαιολογικής Σχολής και όχι μόνο στους Διευθυντές τους καθώς και να απλοποιηθούν οι διοικητικές διαδικασίες γι' αυτές τις άδειες.

3. Η ελληνική πλευρά ενημέρωσε τη γερμανική ότι σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (ν. 710/77 περί ξεναγών, αρ. 11) άδειες ξεναγήσης χορηγούνται:

α) σε ενεργεία καθηγητές ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (Πανεπιστημίων) των κλάδων της αρχαιολογίας και εφ' όσον συνοδεύουν ομάδες φοιτητών.

β) στους Διευθυντές και Υποδιευθυντές των εν Ελλάδι Αρχαιολογικών Σχολών.

4. Οι δύο πλευρές θα ενθαρρύνουν τις ανταλλαγές δημοσιεύσεων αρχαιολογικού περιεχόμενου μεταξύ των αρμοδίων φορέων των δύο χωρών.

X. Κινηματογράφος, ΜΜΕ

1. Οι δύο πλευρές συμφώνησαν να εντατικοποιήσουν τις υπάρχουσες επαφές στον τομέα του κινηματογράφου και να ενθαρρύνουν τους αρμόδιους φορείς να συμμετάσχουν σε διεθνή φεστιβάλ κινηματογράφου της άλλης χώρας.

Οι δύο πλευρές θα ενθαρρύνουν τη συμμετοχή σε διεθνή φεστιβάλ κινηματογράφου, τα οποία διεξάγονται στη χώρα της άλλης πλευράς. Οι τεχνικές και οικονομικές λεπτομέρειες θα ρυθμίζονται με απευθείας συζητήσεις μεταξύ των αρμοδίων φορέων. Από ελληνικής πλευράς αναφέρεται γι' αυτό το Τμήμα Κινηματογράφου του Υπουργείου Πολιτισμού.

2. Οι δύο πλευρές θα ενθαρρύνουν τη διοργάνωση εβδομαδιαίων κινηματογράφου στη Γερμανία και την Ελλάδα, στις οποίες θα καλούνται κάθε φορά αντιπροσωπείες από τη χώρα της άλλης πλευράς. Οι τεχνικές και οικονομικές λεπτομέρειες θα ρυθμίζονται με απευθείας συζητήσεις μεταξύ των αρμοδίων φορέων. Από ελληνικής πλευράς αναφέρεται γι' αυτό το Τμήμα Κινηματογράφου του Υπουργείου Πολιτισμού.

Η γερμανική πλευρά όρισε ως πρώτο φορέα συνεννόησης το Ινστιτούτο Γκαίτε Αθηνών και τη Γερμανική Πρεσβεία στην Αθήνα.

3. Η γερμανική πλευρά ανακοίνωσε τη δυνατότητα διάθεσης ταινιών και ντοκυμαντέρ σε μη εμπορικές πολιτιστικές εκδηλώσεις εντός του πλαισίου των Inter Nations.

4. Οι δύο πλευρές συμφώνησαν να ενθαρρύνουν τη συνεργασία μεταξύ των Κινηματογραφικών Αρχείων των δύο κρατών.

5. Οι δύο πλευρές τάχθηκαν υπέρ μιας ηυξημένης συνεργασίας στον τομέα των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών των δύο χωρών στον τομέα της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης. Η γερμανική πλευρά ενδιαφέρεται ιδιαίτερα να διευρύνει σε μεγάλο βαθμό τα ραδιο-τηλεοπτικά προγράμματα της Deutsche Welle μέσω των ελληνικών ραδιοτηλεοπτικών σταθμών (μέσω συμφωνιών συνεργασίας της Deutsche Welle με τοπικούς περιφερειακούς ραδιοφωνικούς σταθμούς / αναμετάδοση / ένταξη των

προγραμμάτων στο ραδιοφωνικό δίκτυο επί ελληνικού εδάφους).

Υπενθύμισε την κατά την 13η Σύνοδο της Μόνιμης Μικτής Επιτροπής από ελληνικής πλευράς κατ' αρχήν ανακοινωθείσα προθυμία να εκπέμψει το τηλεοπτικό πρόγραμμα της Deutsche Welle. (ΣΗΔ 18 στο Πρώτοκολλο).

6. Η γερμανική πλευρά προτείνει πέραν αυτού να εξετασθεί εάν είναι δυνατόν τμήματα του ελληνικού προγράμματος που μεταδίδονται από το ραδιόφωνο της Βαυαρίας να αναμεταδίδονται στην Ελλάδα.

7. Όσον αφορά στη συνεργασία με την Βαυαρική ραδιοφωνία, η Ελληνική Ραδιοφωνία θα απευθυνθεί στη Βαυαρική ραδιοφωνία και θα προτείνει να αναλάβει τον εμπλουτισμό του Ελληνικού προγράμματος της Βαυαρικής ραδιοφωνίας με ενημερωτικές εκπομπές ή τμήματα εκπομπών παραγωγής της.

8. Η ελληνική πλευρά εγνώρισε ότι ήδη από την 1.1.1996 το Πρώτο Πρόγραμμα της ΕΡΑ (ΕΡΑ 1), το οποίο έχει εξελιχθεί σε αμιγώς ενημερωτικό, εντάσσει στη μεσημβρινή ραδιοεφημερίδα του τμήμα της ελληνικής εκπομπής της Deutsche Welle καθώς και ανασκοπήσεις που αφορούν σε θέματα οικονομίας, επιστήμης, πολιτισμού, οικολογίας, ΜΜΕ κλπ.

9. Επίσης, η ελληνική πλευρά τάσσεται υπέρ μιας συνεργασίας στον τηλεοπτικό τομέα με τη μορφή συμπαραγωγών τηλεοπτικών προγραμμάτων. Η γερμανική πλευρά χαιρέτισε την πρόταση αυτή.

10. Οι δύο πλευρές θα εκτιμούσαν εάν οι αντίστοιχοι τηλεοπτικοί σταθμοί τους αγόραζαν ή συμπεριελάμβαναν στο πρόγραμμά τους προγράμματα της άλλης χώρας.

11. Για να εδραιωθεί περαιτέρω η συνεργασία στον τομέα της ραδιοτηλεόρασης η γερμανική πλευρά έχει την πρόθεση να προσκαλέσει στην ΟΔΓ Έλληνες υπεύθυνους από το δημοσιογραφικό τομέα καθώς και από τον τομέα του marketing (αγοράς - πωλήσεων) στο πλαίσιο του προγράμματος επισκεπτών της Υπηρεσίας Τύπου και Πληροφοριών της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης, με στόχο να γίνουν συζητήσεις για θέματα πολιτικής στον τομέα των ΜΜΕ.

XI. Λογοτεχνία, Βιβλία, Βιβλιοθήκες, Αρχεία

1. Οι δύο πλευρές θα ενθαρρύνουν τη συνεργασία μεταξύ των λογοτεχνικών ενώσεων των δύο κρατών με το σκοπό της δημιουργίας και πραγματοποίησης κοινών προγραμμάτων συνεργασίας (π.χ. ανταλλαγή συγγραφέων, διοργανώσεις διαλέξεων, μεταφράσεις).

2. Οι δύο πλευρές θα ενθαρρύνουν τις ενώσεις των συγγραφέων να εντατικοποιήσουν τις υπάρχουσες επαφές με τους συγγραφείς της άλλης χώρας και είναι πρόθυμες να προωθήσουν επί τη βάση της αμοιβαιότητας ταξίδια για αναγνώσεις και διαλέξεις.

3. Οι δύο πλευρές χαιρέτισαν το γεγονός ότι τον Απρίλιο του 1996 πραγματοποιήθηκε ένα φεστιβάλ σύγχρονης ελληνικής λογοτεχνίας από το λογοτεχνικό εργαστήριο του Βερολίνου, στο οποίο εδόθη η ευκαιρία σε οκτώ συγγραφείς (άνδρες και γυναίκες) να παρουσιάσουν οι ίδιοι τα έργα τους.

4. Η γερμανική πλευρά επεσήμανε ότι στα πλαίσια του προγράμματος «Μετάφραση γερμανικών βιβλίων σε ξένη γλώσσα» μπορούν να χορηγηθούν επιχορηγήσεις για τη μετάφραση γερμανικών έργων στην ελληνική.

5. Επέστησε επίσης την προσοχή ότι, στα πλαίσια της προβολής του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Μεταφραστών στο Στρέλλεν, από το Υπουργείο Εξωτερικών μπορεί να

προσφερθεί σε Έλληνες εξειδικευμένους μεταφραστές ολιγόημερη διαμονή για μελέτη σ' αυτό.

6. Η ελληνική πλευρά ενημέρωσε τη γερμανική για το πρόγραμμα του Υπουργείου Πολιτισμού σχετικά με την ενθάρρυνση μεταφράσεων ελληνικών λογοτεχνικών έργων σε ξένες γλώσσες.

7. Οι δύο πλευρές θα μελετήσουν τις δυνατότητες θεσμοθέτησης ενός διμερούς βραβείου για βιβλίο ή μετάφραση.

8. Η γερμανική πλευρά τάχθηκε υπέρ της εντατικοποίησης της συνεργασίας και της άμεσης ανάληψης επαφών με την Υπηρεσία Εξωτερικών των Βιβλιοθηκών του Γερμανικού Ινστιτούτου Βιβλιοθηκών του Βερολίνου.

9. Οι δύο πλευρές εξήραν την καλή συνεργασία μεταξύ των Βιβλιοθηκών των Ινστιτούτων Γκαίτε και την ελληνικών βιβλιοθηκών και συμφώνησαν να την αναπτύξουν περαιτέρω. Οι βιβλιοθήκες του Ινστιτούτου Γκαίτε της Ελλάδος ενδιαφέρονται ιδιαίτερα για σύνδεση με το ελληνικό δίκτυο πληροφοριών. Προσφέρουν σε Έλληνες φοιτητές θέσεις ασκουμένων.

10. Οι δύο πλευρές τάχθηκαν υπέρ της περαιτέρω ανάπτυξης των εξειδικευμένων επαφών και σχέσεων μεταξύ των Αρχείων των δύο χωρών.

Μελετούν τη δυνατότητα πραγματοποίησης επισκέψεως αρχειονόμων. Το Ομοσπονδιακό Αρχείο του Koblenz είναι διατεθειμένο να αποστείλει, εάν του ζητηθεί, δημοσιεύσεις για θέματα αρχειονομίας στο Κρατικό Κεντρικό Αρχείο της Ελλάδος.

XII. Εικαστικές τέχνες, δραματική τέχνη, Μουσική

1. Οι δύο πλευρές διαπίστωσαν με ικανοποίηση ότι στους τομείς Μουσική, Χορός, Θέατρο και Εκθέσεις έχει αναπτυχθεί θετικώς η συνεργασία από την τελευταία σύνοδο της Επιτροπής. Και οι δύο πλευρές προέβησαν σε μία ανασκόπηση των προγραμμάτων που εκτελέστηκαν από την τελευταία σύνοδο και συμφώνησαν να συνεχίσουν αυτή την επιτυχημένη συνεργασία.

Χαιρέτησαν το υψηλό επίπεδο των πολιτιστικών ανταλλαγών και τόνισαν τη σημασία των άμεσων επαφών μεταξύ των καλλιτεχνών και των εμπειρογνομόνων Μουσείων/Αιθουσών τέχνης των δύο κρατών.

2. Από γερμανικής πλευράς υποστηρίζονται οι πολιτιστικές ανταλλαγές από τα Παραρτήματα του Ινστιτούτου Γκαίτε των Αθηνών και της Θεσσαλονίκης, καθώς και από το Γερμανικό Συμβούλιο Μουσικής και το Ινστιτούτο για σχέσεις με το εξωτερικό. Το αποκορύφωμα της γερμανικής πολιτιστικής παρουσίας στην Ελλάδα ήταν π.χ. ένα κονσέρτο της Φιλαρμονικής του Βερολίνου, τα γερμανικά φεστιβάλ για πιάνο στην Αθήνα το 1995 και 1996 καθώς και εκθέσεις με έργα των Kathe Kollwitz, Horst Janssen, Albrecht Durer, Max Liebermann, Max Slevogt, Lovis Corinth.

3. Οι δύο πλευρές χαιρέτησαν τις πολιτιστικές δραστηριότητες, οι οποίες διοργανώθηκαν μέσω ελληνικών ή γερμανο-ελληνικών πολιτιστικών φορέων και παρουσίασαν τον ελληνικό πολιτισμό στη Γερμανία με την οικονομική υποστήριξη της ελληνικής πλευράς. Σε συσχέτισμό μ' αυτό αναφέρθηκαν ως παραδείγματα οι Ημέρες του Ελληνικού Πολιτισμού 1995, που οργανώθηκαν με πρωτοβουλία της Ελληνικής Πρεσβείας Βόννης και σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο της Βόννης, οι Ημέρες Ελληνικού Πολιτισμού 1996 στο Αμβούργο καθώς και το γερμανο-ελληνικό πολιτιστικό πρόγραμμα των Κρατικών Αρχαιολογικών Συλλογών και της Γλυπτοθήκης του Μο-

νάχου. Η γερμανική πλευρά εξέφρασε την ελπίδα ότι θα πραγματοποιηθεί η σχεδιασθείσα γερμανο-ελληνική Έκθεση από το Ίδρυμα Έλληνικού Πολιτισμού στο Marstall του Βερολίνου το Νοέμβριο 1996, καθώς και η Έκθεση «Αθήνα-Μόναχο, Μόναχο-Αθήνα 1810-1910», του Βαυαρικού Εθνικού Μουσείου και της Εθνικής Πινακοθήκης της Αθήνας το 1998.

Η ελληνική πλευρά ενημέρωσε ότι οι Ημέρες Ελληνικού Πολιτισμού θα πραγματοποιηθούν στη Βάδη-Βυρτεμβέργη κατά το 1997.

4. Οι δύο πλευρές επιβεβαίωσαν την προθυμία τους να προωθήσουν στο πλαίσιο των δυνατοτήτων τους εκθέσεις τέχνης, συναυλίες θεατρικές παραστάσεις, ανταλλαγή καλλιτεχνών και μουσειολόγων. Οι λεπτομέρειες θα συμφωνηθούν με άμεση επαφή των συμμετεχόντων μουσείων, μορφωτικών ιδρυμάτων ή καλλιτεχνών.

5. Η γερμανική πλευρά θα χαιρετούσε εθνογραφικές / πολιτιστικοϊστορικές εκθέσεις της ελληνικής πλευράς στη Γερμανία. Αντίστοιχα σχέδια θα έπρεπε να συμφωνηθούν επίσης απ' ευθείας με τα γερμανικά Μουσεία.

6. Η γερμανική πλευρά χαιρέτισε την πρόταση της Διεύθυνσης Λαϊκού Πολιτισμού του ελληνικού Υπουργείου Πολιτισμού να διοργανώσει ένα Συμπόσιο Ελλήνων και Γερμανών εμπειρογνομόνων για τη διαμόρφωση, τις δραστηριότητες και την αρχιτεκτονική των Μουσείων.

7. Η Γερμανική Ακαδημαϊκή Υπηρεσία Ανταλλαγών (DAAD) είναι πρόθυμη να εξετάσει ευμενώς την υποψηφιότητα υποτροφίας για σπουδές στη Γερμανία ενός Έλληνα λαογράφου ή ενός Αρχιτέκτονα και ενός Έλληνα συντηρητή έργων τέχνης.

8. Το Ελεύθερο Κρατίδιο της Βαυαρίας είναι πρόθυμο, εντός του έτους 1997, να υποστηρίξει οικονομικά την παραμονή τεσσάρων έως έξι εβδομάδων ενός Έλληνα συντηρητή έργων τέχνης στα βαυαρικά εργαστήρια συντήρησης έργων τέχνης.

XIII. Πολιτιστικές Πρωτεύουσες της Ευρώπης, Θεσσαλονίκη 1997 και Βαϊμάρη 1999, καθώς και EXPO 2000

1. Η γερμανική πλευρά έδωσε μία περίληψη σχετικά με τη σχεδιασθείσα γερμανική συμβολή στην Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης Θεσσαλονίκη 1997.

2. Η γερμανική πλευρά έδωσε πληροφορίες σχετικά με τα σχέδια για την Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης 1999, τη Βαϊμάρη, και κάλεσε την ελληνική πλευρά να συμμετάσχει σ' αυτό το σχέδιο και παρέδωσε στοιχεία για την Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης, Βαϊμάρη 1999.

3. Η γερμανική πλευρά χαιρέτισε τη συναίνεση της ελληνικής πλευράς να συμμετάσχει στην Παγκόσμια Έκθεση EXPO 2000 στο Αννόβερο από 1ης Ιουνίου έως 31ης Οκτωβρίου 2000 και τη συμμετοχή της ελληνικής πλευράς στη διεθνή Συνάντηση Προγραμματισμού από 10-12 Ιουνίου 1996 στο Αννόβερο. Και οι δύο πλευρές βλέπουν σ' αυτήν την παγκόσμια Έκθεση ένα κατάλληλο πεδίο για πολιτιστική εκπροσώπηση.

XIV. Θέματα νομικού καθεστώτος

1. Τα παραρτήματα του Ινστιτούτου Γκαίτε σε Αθήνα, Χανιά / Κρήτη, Πάτρα και Θεσσαλονίκη έχουν επιφορτισθεί από την Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση, ως Μορφωτικά Ιδρύματα, με την καλλιέργεια της γερμανικής γλώσσας στην Ελλάδα και την προώθηση της διακρατικής πολιτιστικής συνεργασίας.

2. Η Γερμανική Αρχαιολογική Σχολή στην Ελλάδα, οι Γερμανικές Σχολές στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη και οι

αποστελόμενοι Εμπειρογνώμονες στον τομέα του πολιτισμού και της εκπαίδευσης (π.χ. λέκτορες της DAAD) ασκούν τις δραστηριότητές τους στα πλαίσια της γερμανο-ελληνικής Μορφωτικής Συμφωνίας της 17.5.1956.

3. Η γερμανική πλευρά ευχαρίστησε την ελληνική πλευρά για το γεγονός ότι μία σειρά αιτημάτων ως προς το καθεστώς των Ιδρυμάτων αυτών και του γερμανικού μορφωτικού προσωπικού τους στην Ελλάδα επιλύθηκε από 1.1.93 με θετικό πνεύμα εφαρμόζοντας την ελληνική νομοθεσία, τους κανόνες της Ε.Ε. και τη μορφωτική συμφωνία.

Για την επίλυση των εκκρεμούντων θεμάτων και προβλημάτων θα διεξαχθούν συνομιλίες εργασίας μεταξύ της γερμανικής Πρεσβείας και του Ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών επί τη βάσει εγγράφων (non papers, σημειωμάτων κλπ.) στο πνεύμα αμοιβαίας καλής διαθέσεως.

Οι δύο πλευρές μπορούν να καλέσουν για να συμμετάσχουν στις συζητήσεις και άλλες γερμανικές ή ελληνικές υπηρεσίες.

4. Η ελληνική πλευρά ανακοίνωσε την ίδρυση Παραρτήματος του Ιδρύματος Ελληνικού Πολιτισμού στο Βερολίνο.

Η γερμανική πλευρά χαιρέτισε την ίδρυση αυτή και, μετά από επίσημη ενημέρωση από την ελληνική πλευρά, θα μελετήσει πώς μπορεί να διευκολύνει την εργασία του Παραρτήματος.

XV. Χορηγίες

1. Οι δύο πλευρές συμφώνησαν να ανταλλάξουν πληροφορίες και υλικό για την έως τώρα εμπειρία τους σχετικά με την προσέλκυση ιδιωτών χορηγών για πολιτιστικές εκδηλώσεις και να εξετάσουν τη δυνατότητα συνεργασίας στον τομέα αυτό.

XVI. Δαπάνες

Τα έξοδα του ταξιδιού καλύπτονται κατ' αρχήν από τον ταξιδεύοντα ή από την αποστέλλουσα πλευρά.

Τα έξοδα διαμονής ρυθμίζονται εγκαίρως κατά περίπτωση.

XVII. Επόμενη Σύνοδος

Οι δύο πλευρές συμφώνησαν η επόμενη Σύνοδος της Μόνιμης Μικτής Μορφωτικής Επιτροπής να πραγματοποιηθεί σε περίπου τρία έως τέσσερα χρόνια στην Αθήνα. Οι λεπτομέρειες θα συμφωνηθούν δια της διπλωματικής οδού.

Υπεγράφη στη Βόννη στις 20 Νοεμβρίου 1996, σε δύο πρωτότυπα, στην Ελληνική και Γερμανική γλώσσα.

Τα δύο κείμενα έχουν την ίδια ισχύ.

Για την Ελληνική

Δημοκρατία

Πληρεξούσιος

Υπουργός Α'

Για την Ομοσπονδιακή

Δημοκρατία της Γερμανίας

Πρεσβευτής Σύμβουλος

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΕΒΕΡΑΤΟΣ

DR. MERKEL

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

υπ' αριθμ 1

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ

1) Ιωάννης Μπεβεράτος, Πληρεξούσιος Υπουργός Α', Διευθυντής της Διευθύνσεως Μορφωτικών Υποθέσεων, Υπουργείο Εξωτερικών, Αρχηγός της Αντιπροσωπείας.

2) Θεόδωρος Σωτηρόπουλος, Σύμβουλος Πρεσβείας Α', Ελληνική Πρεσβεία, Βόννη.

3) Ελένη Ζορμπαλά, Σύμβουλος Πρεσβείας Β', Διεύθυνση Μορφωτικών Υποθέσεων, Υπουργείο Εξωτερικών.

4) Καλυψώ Γκόλαντα, Γενική Διευθύντρια, Διεθνών Εκπαιδευτικών Σχέσεων, Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

5) Μελοπομένη Σγάρτσου, Τμηματάρχης, Διεύθυνση Διεθνών Εκπαιδευτικών Σχέσεων, Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

6) Ελένη Παπαγεωργίου, Τμηματάρχης, Διεύθυνση Διαπανεπιστημιακών Σχέσεων, Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

7) Σπύρος Ρέπουλης, Γενικός Διευθυντής Πολιτιστικής Ανάπτυξης, Υπουργείο Πολιτισμού.

8) Δήμητρα Αργυρού, Τμηματάρχης, Διεύθυνση Μορφωτικών Σχέσεων, Υπουργείο Πολιτισμού.

9) Άννα Τσαπόγα, Διερμηνέας.

10) Μαρία - Ευαγγελία Γκιζελή, Γραμματέας αντιπροσωπείας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

υπ' αριθ. 2

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ

1) Δρ. Christoph Merkel, Πρεσβευτής-Σύμβουλος, Υπουργείο Εξωτερικών, Αρχηγός της Αντιπροσωπείας.

2) Josef Hoderlein, Βαυαρικό Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Υφυπουργός, Αναπληρωτής Αρχηγός της Αντιπροσωπείας.

3) Rainer Dobbelsstein, Σύμβουλος, Υπουργείο Εξωτερικών.

4) Δρ. Gerhard Henning, Αντιπρύτανης των Επαγγελματικών Σχολών του Dusseldorf, Διάσκεψη Πρυτάνεων Πανεπιστημίων.

5) Hans - Werner Bussmann, Μορφωτικός Σύμβουλος, Πρεσβείας Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, Αθήνα.

6) Klaus Herzog, Υπουργείο Εξωτερικών, πρώην Μορφωτικός Σύμβουλος Πρεσβείας Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, Αθήνα.

7) Δρ. Irene Fellmann, Γραμματεία της Μόνιμης Διάσκεψης των Υπουργών Πολιτισμού των Κρατιδίων της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας.

8) Kirsten Motz, Γερμανική Ακαδημαϊκή Υπηρεσία Ανταλλαγών.

9) Reinhard Giesen, Γερμανικό Υπουργείο Εξωτερικών.

10) Regine Staudle, Διερμηνέας.

11) Andrea Sambe, Γραμματέας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

υπ' αριθ. 3

Αιτήματα ελληνικής πλευράς σχετικά με μαθήματα Ελλήνων μαθητών στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας

- Ένταξη του μαθήματος της νέας ελληνικής ως μητρικής γλώσσας στο πρωινό πρόγραμμα των γερμανικών σχολείων (βλ. κείμενο Πρωτοκόλλου)

- Διδασκαλία της ελληνικής ως μητρικής γλώσσας σε ορισμένα κεντρικά γερμανικά σχολεία (Schwerpenkschulen) στην περίπτωση που δεν συμπληρώνεται ο απαιτούμενος αριθμός μαθητών για την συγκρότηση τμημάτων στα επιμέρους σχολεία

- Αναγνώριση της ελληνικής στην θέση της υποχρεωτικής ξένης γλώσσας για Έλληνες μαθητές ώστε να αναγνωρίζεται ως μάθημα για τις απολυτήριες εξετάσεις (Abiturprüfungsfach)

- Αύξηση των ωρών διδασκαλίας της ελληνικής ως μητρικής γλώσσας σε 8 ώρες τουλάχιστον εβδομαδιαίως

- Ένταξη Ελληνίδων νηπιαγωγών σε γερμανικά νηπιαγωγεία

- Διάθεση αιθουσών για την στέγαση ελληνικών σχολείων και τμημάτων μητρικής γλώσσας

- Συνεργασία των δύο πλευρών στην επιλογή του ελληνόγλωσσου διδακτικού προσωπικού που στελεχώνει τα ενταγμένα στα γερμανικά σχολεία τμήματα μητρικής γλώσσας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

υπ' αριθ. 4

Η ελληνική πλευρά θα χορηγήσει κατά τη διάρκεια ισχύος του Πρωτοκόλλου μία (1) υποτροφία για πλήρη κύκλο πανεπιστημιακών σπουδών σε τμήμα ελληνικής γλώσσας και φιλολογίας, η διάρκεια της οποίας θα είναι κατ' έτος δέκα μήνες.

Επίσης η ελληνική πλευρά θα χορηγεί ετησίως πενήντα (50) μήνες υποτροφίες για μεταπτυχιακές σπουδές ή έρευνα, που θα κατανέμονται αναλόγως, καθώς και τρεις (3) υποτροφίες για συμμετοχή σε θερινό σεμινάριο ελληνικής γλώσσας και πολιτισμού.

Εφόσον υπάρχουν οικονομικές δυνατότητες, η ελληνική πλευρά θα χορηγεί ετησίως υποτροφίες σε γερμανούς φοιτητές για σπουδές στη νεοελληνική γλώσσα.

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ**ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * TELEX 223211 ΥΡΕΤ GR * FAX 52 34 312

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ Σολωμού 51		ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.	
Πληροφορίες δημοσιευμάτων Α.Ε. - Ε.Π.Ε.	5225761	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	
	5230841	Βασ. Όλγας 188, 1ος ορ.-Τ.Κ. 546 55	(031)423956
Πληροφορίες δημοσιευμάτων λοιπών Φ.Ε.Κ.	5225713	ΠΕΙΡΑΙΑΣ	4136402
	5249547	Νικήτα 6-8 Τ.Κ. 185 31	4171307
Πώληση Φ.Ε.Κ.	5239762	ΠΑΤΡΑ	(061)271249
Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.	5248141	Κορίνθου 327 Τ.Κ. 262 23	224581
Βιβλιοθήκη παλαιών Φ.Ε.Κ.	5248188	ΙΩΑΝΝΙΝΑ	
Οδηγίες για δημοσιεύματα Α.Ε. - Ε.Π.Ε.	5248785	Διοικητήριο Τ.Κ. 454 44	(0651)21901
Εγγραφή Συνδρομητών Φ.Ε.Κ. και		ΚΟΜΟΤΗΝΗ	(0531)22637
αποστολή Φ.Ε.Κ.	5248320	Δημοκρατίας 1 Τ.Κ. 691 00	26522

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΩΝ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

- Μέχρι 8 σελίδες 150 δρχ.
- Από 9 μέχρι 16 σελίδες 300 δρχ.
- Από 16 σελίδες και άνω προσαύξηση 100 δρχ. ανά 8σέλιδο ή μερους αυτού

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Κ.Α.Ε. Προϋπολογισμού 2531	Κ.Α.Ε. εσόδου υπέρ ΤΑΠΕΤ 3512
Α' (Νόμοι, Π.Δ., Συμβάσεις κ.τ.λ.)	50.000 δρχ.	2.500 δρχ.
Β' (Υπουργικές αποφάσεις κ.τ.λ.)	50.000 »	2.500 »
Γ' (Διορισμοί, απολύσεις κ.τ.λ. Δημ. Υπαλλήλων)	10.000 »	500 »
Δ' (Απαλλοτριώσεις, πολεοδομία κ.τ.λ.)	50.000 »	2.500 »
Αναπτυξιακών Πράξεων (Τ.Α.Π.Σ.)	25.000 »	1.250 »
Ν.Π.Δ.Δ. (Διορισμοί κ.τ.λ. προσωπικού Ν.Π.Δ.Δ.)	10.000 »	500 »
Παράρτημα (Πίνακες επιτυχόντων διαγωνισμών)	5.000 »	250 »
Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Δ.Ε.Β.Ι.)	10.000 »	500 »
Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου (Α.Ε.Δ.)	3.000 »	150 »
Ανωνύμων Εταιρειών & Ε.Π.Ε.	250.000 »	12.500 »
Προκηρύξεων Α.Σ.Ε.Π.	10.000 »	500 »
ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΤΕΥΧΗ ΕΚΤΟΣ Α.Ε. & Ε.Π.Ε.	200.000 »	10.000 »

- * Οι συνδρομές του εσωτερικού προπληρώνονται στα Δημόσια Ταμεία που δίδουν αποδεικτικό είσπραξης (διπλότυπο) το οποίο με τη φροντίδα του ενδιαφερομένου πρέπει να στέλνεται στην Υπηρεσία του Εθνικού Τυπογραφείου.
- * Οι συνδρομές του εξωτερικού επιβαρύνονται πέρα των παραπάνω αναφερομένων ποσών με τα ταχυδρομικά τέλη και μπορεί να στέλνονται με επιταγή και σε ανάλογο συνάλλαγμα στο Διευθυντή Οικονομικού του Εθνικού Τυπογραφείου.
- * Η πληρωμή του ποσοστού του ΤΑΠΕΤ που αντιστοιχεί σε συνδρομές εισπράττεται στην Αθήνα από το Ταμείο του ΤΑΠΕΤ (Σολωμού 51 - Αθήνα) και στις άλλες πόλεις από τα Δημόσια Ταμεία.
- * Οι συνδρομητές του εξωτερικού μπορούν να στέλνουν το ποσό του ΤΑΠΕΤ μαζί με το ποσό της συνδρομής.
- * Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, οι Δήμοι, οι Κοινότητες ως κα. οι επιχειρήσεις αυτών πληρώνουν το μισό χρηματικό ποσό της συνδρομής και ολόκληρο το ποσό υπέρ του ΤΑΠΕΤ.
- * Η συνδρομή ισχύει για ένα χρόνο, που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου χρόνου. Δεν εγγράφονται συνδρομητές για μικρότερο χρονικό διάστημα.
- * Η εγγραφή ή ανανέωση της συνδρομής πραγματοποιείται το αργότερο μέχρι τον Μάρτιο κάθε έτους.
- * Αντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές επιταγές και χρηματικά γραμμάτια δεν γίνονται δεκτά.

Οι υπηρεσίες κοινού λειτουργούν καθημερινά από 08.00' έως 13.00'

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ